



Remissvar

Remissens diarienummer
Ku2016/00504/D

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar på betänkandet Palett för ett stärkt civilsamhälle (SOU 2016:13)

Alma folkhögskolas värdegrund och vision

Alma folkhögskolas värdegrund bygger på en övertygelse om alla människors lika värde och rättigheter. Vi tror på individens frihet och makt över sitt eget liv samt inneboende förmåga att forma sitt liv utifrån sina förutsättningar och egen vilja.

Pedagogiskt utgår Alma folkhögskola från folkbildningens idéer om delaktighet, öppenhet, nyfikenhet och engagemang. Alma folkhögskola ser ett starkt civilsamhälle som en viktig grundpelare för det demokratiska samhället.

Almas vision bygger på att alla deltagare i Almas verksamheter har utvecklats som människor och därigenom stärkts sin roll som självständig medborgare och sin förmåga till egen försörjning. Deltagarna skall få kunskaper och färdigheter som ger dem förmåga att bidra till ett starkare civilsamhälle.

Alma folkhögskoleförenings styrelse lämnar följande remissvar på SOU 2016:13

Utredningen har gjort en mycket värdefull översikt och analys av civilsamhällets roll samt presenterar väl genomarbetade förslag för civilsamhällets uppgift som röstbärare och som utförare. Alma folkhögskoleförenings styrelse, nedan Alma, är i stort positiv till betänkandet och ser det som positivt med det stora antalet remissinstanser. Alma hoppas att utredningens förslag leder till ett förstärkt och breddat samtal mellan offentliga aktörer och civilsamhället. Samt att betänkandet tillsammans med folkbildningen kan stimulera till studiecirkel för ett stärkt civilsamhälle i vårt demokratiska samhälle.

Specifika kommentarer och synpunkter

Avsnitt 8.1.1, sida 468 samt avsnitt 4.1.4, sida 119: Alma menar att civilsamhällets självständighet som röstbärare bättre värnas genom generella stöd än statlig rapportering.

Avsnitt 8.1.2, sida 470 samt avsnitt 4.2.1, sida 142: Civilsamhällets organisationer är bättre lämpade än staten på att utbilda om civilsamhället. Alma ifrågasätter därför förslaget att Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor ska arbeta som utförare med kompetenshöjande frågor. Alma föreslår istället att detta görs med civilsamhällsorganisationer som utbildare t.ex. genom ideellt-offentligt partnerskap eller som ramavtalsupphandling.

Avsnitt 8.1.5, sida 476, samt avsnitt 5.1.2, sida 207: Rollerna röstbärare/opinionsbildare respektive utförare kan vara olämpliga att förena. Alma vill uppmärksamma att det inte är oproblemiskt att ha opinionsbildare som samarbetar med en myndighet och som sedan även är utförare. Detta är inte nytt men kan tas i beaktande om myndighetsförordningen ses över.

Avsnitt 8.1.6, sida 477 samt avsnitt 5.1.2, sida 209: Alma uppfattar att individer i ledande positioner i samhället, tidigare haft men, längre ofta inte har tydligt koppling till civilsamhället. Alma menar att det bör hanteras med att erbjuda utbildning och information, inte genom att kravsätta vid rekrytering eftersom det då riskerar att ge ett smalare urval.

Avsnitt 8.1.9, sida 482 samt avsnitt 5.1.4, sida 218: Utmaningen som beskrivs i utredningen med att ”kommuner och andra alltmer går från verksamhetsbidrag till upphandling av verksamhet” (sida 218) är således vidare än stöd ur Allmänna arvsfonden. Alma föreslår därför att generella stöd förordas av staten och SKL (avsnitt 7.3 och 8.2). Detta då generella stöd ger allmänt sett goda förutsättningar för civilsamhället att med större frihet utforma sin verksamhet och för civilsamhället att verka friare i relation till det offentliga.

Avsnitt 8.1.18, sida 494 samt avsnitt 7.6.3, sida 455: Webbplatser måste för att vara relevanta hållas ständigt uppdaterade. Specialsidor för civilsamhället riskerar att bli förlegade och även om de är uppdaterade ha få besökare. Ett exempel på få besökare är webbplatsen civsam.se som enligt utredningen (sida 455) hade blott 3 400 besökare under 2015. Alma menar att medlen för att skapa och underhålla specialflikar på myndigheters webbplatser kan användas bättre, t.ex. till generella förändringar som gör informationen på webbplatserna lättare att hitta eller till att utbilda personal inom myndigheter om civilsamhället.

Slutord

Mobiliseringen av ideella krafter i flyktingmottagandet hösten 2015 visade på den styrka och snabbhet som bor i civilsamhället. Behov möttes som stat och kommuner inte kunde möta. Samhällsbygget med välfärdsstaten är sprunget ur civilsamhället. Med utbyggnaden av den offentliga sektorn har stat och kommun kommit att bli så allomfattande att ordningen i stora stycken kastats om. Avsnitt 3.6.5 (sida 108), att ”se civilsamhällets organisationer som medspelare” bör tas fasta på.

Alma vill också framhålla att system med generella grundbidrag inte ska utesluta att projektmedel anslås men då som komplement till grundstödet. Med riktade projektmedel kan staten tillgodogöra sig mer av vad civilsamhället har att ge. Civilsamhällets mobilisering i specifika situationer kan på så sätt förstärkas. Men, huvudlinjen i statens och kommunernas stöd till civilsamhället bör alltså vara generella långsiktiga stöd.

Detta remissvar har 2016-07-18 beslutats av styrelsen i Alma folkhögskoleförening

Beredningen av ärendet: Vid styrelsemötet 2016-04-27 beslöts att styrelseledamöterna Bonnie Bernström och Peter Olevik Dunder skulle ta fram ett diskussionsunderlag. Till styrelsemötet 2016-06-09 presenterades underlaget i form av ett PM med en stomme till remissvar och sakinnehållet diskuterades i styrelsen. 2016-07-12 gavs av handläggaren vid Kulturdepartementet muntligen respit att inkomma med remissvar senare än 2016-07-13. Förslaget till slutligt remissvar diskuterades och antogs vid styrelsemötet 2016-07-18.